

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

**106-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького колективу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
03, 05, 10 лютого 2025 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2025 році №1005249

Чернівці – 2025

УДК 61(063)
М 34

Матеріали підсумкової 106-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького колективу Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, 03, 05, 10 лютого 2025 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2025. – 450 с. іл.

У збірнику представлені матеріали 106-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького колективу Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, 03, 05, 10 лютого 2025 р.) зі стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Годованець О.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Батіг В.М.
професор Білоокій В.В.
професор Булик Р.Є.
професор Давиденко І.С.
професор Дейнека С.Є.
професорка Денисенко О.І.
професор Заморський І.І.
професорка Колоскова О.К.
професорка Кравченко О.В.
професорка Пашковська Н.В.
професорка Ткачук С.С.
професорка Тодоріко Л.Д.
професорка Хухліна О.С.
професор Черноус В.О.

ISBN 978-617-519-135-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2025

Майструк М.В.

ОБГРУНТОВАННЯ РОЛІ КЛІНІЧНОГО СУЧАСНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ВАРІАНТНОЇ АНАТОМІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНИХ СПІВВІДНОШЕНЬ КОРЕНІВ ЗУБІВ ВЕРХНІХ ЩЕЛЕП ДО ЇХ СИНУСІВ

*Кафедра гістології, цитології та ембріології
Буковинський державний медичний університет*

Вступ. Однією з причин запально-деструктивних змін верхньощелепних синусів є одонтогенна ятрогенність, яка характеризується не лише захворюваннями зубів та/чи ускладненнями їх лікування, а власне, анатомічними особливостями дна синусів, які набувають форму залежно від топографічного положення коренів зубів, а також їх просторового синусального проростання (Шкорботун ВО з співавт., 2024), фолікулярної пенетрації у слизову оболонку Шнайдера тощо. Наукові джерела стверджують, що сучасний науковий прогрес, хоч і спрямовується на дослідження структур та синусів верхніх щелеп (Nemati P., et al., 2023) проте, водночас, наявний дефіцит КТ-даних морфометричного аналізу щодо індивідуальної анатомічної варіантності, топографічного положення коренів зубів верхньої щелепи людини в осіб чоловічої й жіночої статі у віковому аспекті.

Мета дослідження. Спираючись на вивчення та огляд новітніх наукових публікацій аргументувати цінність для клініки сучасних КТ-досліджень варіантної анатомії та топографічних співвідношень коренів зубів верхніх щелеп до їх синусів.

Матеріали і методи дослідження. У дослідженні застосовано бібліосемантичний метод огляду та аналізу 95 наукових джерел, присвячених стоматологічній патології, ЛОР патології тощо, які дотично надали опис окремих випадків тих чи інших проявів варіантної анатомії та топографічних співвідношень коренів зубів верхніх щелеп до їх синусів.

Результати дослідження. Розуміння повноти опційного інструментального забезпечення рентгенологічних методів КТ-дослідження є першочерговим завданням як для клінічного, так і для прикладного аналізу отриманих результатів (Alhujhuj RR, et al., 2022; Jouhar R, et al., 2023). Проте, об'єм деталізації залежить від етапності налаштування та послідовності зчитування цифрової інформації, що закладена у конусному форматуванні (Шкорботун ВО, 2024). Адже, провести дослідження топографічних співвідношень коренів зубів лівої та правої верхніх щелеп до їх синусів, виявити індивідуальну варіантну анатомію та структурну коренево-каналну систему є непростим завданням, що вимагає свого вирішення. Останнє набуло особливої актуальності у прямому взаємозв'язку із зростанням кількості мінно-вибухових травм із ушкодженням стінок верхньощелепних пазух (синусів) захисників та цивільного населення України на тлі військової агресії проти української державності (Федірко ІВ та ін., 2022). Серед пацієнтів, направлених стоматологом або ЛОР-спеціалістом на КТ-обстеження для рентгенологічної верифікації патологічних процесів зубів верхньої щелепи чи порожнини носа і приносівих синусів, у 19,6 % випадків виявляються кісти верхньощелепного синуса, при чому у 83 % з них – вони локалізовані в його нижніх відділах. У пацієнтів із кістозними утвореннями верхньощелепного синуса, розташованими в альвеолярній бухті, у 34 % випадків виявляються рентгенологічні ознаки патології зубів верхньої щелепи. Подані в сучасній науковій літературі та опубліковані у вагомих виданнях дані мають розрізнений фрагментарний характер, ґрунтуються на загальному біологічному/анатомічному фундаменті.

Висновки. Незважаючи на достатньо велику кількість наукових праць, що висвітлюють клінічні особливості, діагностику та вузькоспеціалізовані лікувальні підходи для вирішення проблем із патологією коренів зубів верхніх щелеп відносно їх синусів існує брак комплексних досліджень щодо вивчення їх варіантної анатомії та топографічних співвідношень, морфологічних характеристик (будови, форми, розмірів тощо), щільності кісткової тканини в ділянках рентгенологічної візуалізації в осіб різної статі в динаміці постнатального онтогенезу. Результати таких комплексних досліджень варіантної анатомії та топографічних співвідношень коренів зубів верхніх щелеп до їх синусів мають сьогодні не тільки теоретичне значення, але й важливі для клінічної медицини, оскільки можуть стати

теоретичним підґрунтям для напрацювання нових ефективних методів профілактики та ранньої діагностики патологічних станів і розладів.

Панасюк Н.В.

ДОСЛІДЖЕННЯ АНАТОМІЧНОЇ МІНЛИВОСТІ НИЖНЬОЩЕЛЕПНОГО НЕРВА

Кафедра гістології, цитології та ембріології,

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Дослідження особливостей розвитку та анатомічної мінливості структур нервової системи людини залишається у фокусі уваги вчених анатомів та клініцистів. Це пояснюється тим, що сьогодні до найпоширеніших хвороб в Україні належать неврологічні захворювання. Згідно з даними медичної статистики МОЗ України, в країні офіційно зареєстровано біля 4 млн хворих із різними формами неврологічних захворювань. Перше місце по поширеності та смертності серед неврологічних захворювань цереброваскулярні захворювання. Поширеність інших захворювань нервової системи становить 4 454,7 на 100 тис. населення. Розлади периферичної нервової системи посідають друге місце за поширеністю після церебро-васкулярних захворювань. 70 % таких хворих – це люди працездатного віку. Зазначена патологія є однією з основних причин тимчасової непрацездатності населення країни. В Україні поширеність хвороб периферичної нервової системи становить близько 1300 на 100 тис. населення – біля пів мільйона населення країни. Таким чином, у суспільстві існує певна медико-соціальна проблема, яка потребує подальшого вирішення зусиллями як морфологів, так і практичних лікарів. Створення морфологічного підґрунтя для удосконалення методів профілактики, діагностики та лікування патології нервової системи людини є актуальним і своєчасним. Вирішення важливої медико-соціальної проблеми щодо ефективного лікування патології органів нервової системи людини вимагає ґрунтовного і комплексного вивчення особливостей їх будови в пренатальному періоді онтогенезу людини, що дозволить краще розуміти причини індивідуальної мінливості та патогенез аномалій розвитку. У теперішній час серед набутих захворювань нервової системи збільшилась кількість щелепно-лицевих ушкоджень з травматизацією нижньощелепного нерва. Заходи з лікування неврологічних розладів передбачають врахування індивідуальної анатомічної мінливості його гілок. Вивчення особливостей закладки, розвитку, вікових змін нижньощелепного нерва впродовж пренатального періоду онтогенезу людини залишається актуальним завданням анатомії. Вичерпні знання про особливості закладки трійчастого вузла та його гілок, синтопічних змін із суміжними структурами, дозволять з'ясувати причини виникнення варіантів будови, вроджених аномалій нижньощелепного нерва.

Мета дослідження – з'ясувати сучасний стан вивчення особливостей морфогенезу, динаміки синтопічних змін та варіантної анатомії нижньощелепного нерва у пренатальному періоді онтогенезу людини.

Результати. У досліджених наукових джерелах зазначено, що необхідність створення морфологічного підґрунтя для удосконалення методів профілактики, діагностики та лікування патології нервової системи людини, є актуальним і своєчасним. Вирішення важливої медико-соціальної проблеми щодо ефективного лікування захворювань органів нервової системи людини потребує ґрунтовного та всебічного вивчення особливостей їх будови у внутрішньоутробному періоді онтогенезу людини, що дозволить краще зрозуміти причини індивідуальної анатомічної мінливості та патогенез аномалій розвитку. У даний час серед набутих захворювань нервової системи збільшилась кількість щелепно-лицевих ушкоджень з травматизацією нижньощелепного нерва. Заходи лікування неврологічних розладів передбачають врахування індивідуальної анатомічної мінливості його гілок. Вивчення особливостей становлення, розвитку та вікових змін нижньощелепного нерва у внутрішньоутробному періоді онтогенезу людини залишається актуальним завданням анатомії.